

NOTA DE PREMSA

La Síndica de Greuges de Barcelona demana un treball coordinat de totes les administracions per canalitzar els conflictes socials i de convivència derivats de l'exercici de la prostitució al carrer.

No s'ha fet un seguiment i tractament adequat per gestionar un conflicte que depassa l'àmbit municipal i només es desplaça el problema d'un lloc a l'altre.

8 de setembre de 2009

Síndica de Greuges de Barcelona

Davant dels conflictes socials i de convivència derivats de l'exercici de la prostitució al carrer, la Síndica de Greuges de Barcelona, Pilar Malla, fa les següents aportacions.

-L'exercici de la prostitució al carrer no és un fenomen nou, ni exclusiu, de Barcelona. Fa anys que la ciutat conviu amb aquest problema, que també es produeix en altres àrees urbanes. Però els darrers anys la gestió d'aquest problema s'ha complicat perquè la majoria dels implicats són persones de pas per la ciutat. D'una banda, una part del turisme amb conductes que no realitzaria en el lloc d'origen i, d'altra banda, la presència de xarxes d'explotació internacionals que traslladen de ciutat en ciutat dones forçades a exercir la prostitució. Això comporta que sigui més difícil implicar en la solució als causants dels problemes de convivència derivats de l'exercici de la prostitució al carrer.

-L'impacte de les imatges de l'exercici de la prostitució al centre de Barcelona ha reobert un debat ja conegut on es repeteixen els arguments de diversos sectors socials sobre com afrontar el problema.

-És necessari un tractament coordinat i de totes les administracions per canalitzar els conflictes socials i de convivència derivats de l'exercici de la prostitució al carrer. Només es pot afrontar treballant conjuntament a nivell local, autonòmic i estatal. Qualsevol iniciativa que no es prengui de manera coordinada i global només trasllada el problema d'un lloc a l'altre.

-El procediment i el tractament que s'ha fet no ha estat l'adequat. No s'ha afrontat el problema conjuntament, de forma global, ni hi hagut el lideratge necessari per gestionar un conflicte que depassa l'àmbit municipal. El problema

no se soluciona traslladant les responsabilitats d'una administració a l'altra o culpant a les deficiències de la legislació vigent. Tant les administracions locals, autonòmiques com de l'Estat, tenen diverses competències que afecten aquest tema i, alhora, els responsables polítics d'aquestes administracions són els responsables de l'actual ordenament jurídic.

-Aquesta polèmica hauria de servir perquè els responsables de les administracions i dels grups polítics acordin un tractament integral i conjunt per gestionar els problemes que es deriven de l'exercici de la prostitució. S'ha parlat molt del tema però no s'està canviant res que ajudi a gestionar-lo.

-Els veïns que pateixen els problemes derivats de la prostitució al carrer han de ser escoltats i tenen el dret a obtenir solucions. La via pública no pot ser un espai on es permeti l'exercici de la prostitució.

-La gestió dels conflictes derivats de la presència de la prostitució al carrer s'ha de fer comptant amb una participació real dels veïns. En aquesta interlocució, els afectats no han de patir la descoordinació dels diferents nivells administratius i competències que afecten a aquest tema.

-Qualsevol iniciativa per resoldre el conflicte ha tenir com a punt de partida que la prostitució és un problema de base social i que d'aquest punt de partida es deriven altres problemes d'ordre públic, de caire penal, de seguretat, de salubritat o administratius. Només amb mesures penals o amb pressió policial no se solucionen els conflictes que genera l'exercici de la prostitució. Prohibir o expulsar no és la solució.

-Les modificacions que calgui introduir en el marc legal o en les ordenances municipals no es pot limitar a un municipi de l'àrea metropolitana, ja que només es desplaçaria el problema a un municipi veí.

-En la primera intervenció en el Plenari Municipal, al juliol del 2005, ja vaig fixar com un punt d'atenció preferent de l'actuació de la Síndica de Greuges de Barcelona el seguiment de l'atenció a les dones sotmeses a prostitució. Com ja es constatava llavors, cal recordar que la majoria exerceixen aquesta activitat com a forma de subsistència i per aquestes dones s'acostumen a sumar altres problemes com drogues, malalties de transmissió sexual, la dificultat d'ocupar-se dels fills, els maltractaments físics i psíquics, la degradació personal i afectiva, o la pèrdua d'oportunitats laborals de futur. Per això, és molt difícil aconseguir amb èxit una tasca d'acompanyament a aquestes dones i oferir-los una alternativa laboral, i més, si són persones sense una residència estable a la ciutat.

-Els conflictes vinculats amb prostitució han estat motiu de queixa a la Síndica de Greuges des de diversos àmbits. En alguns casos s'han atès les queixes dels veïns i de comerciants del Districte de Ciutat Vella pel malestar que els

creava la presència de prostitutes, clients i proxenetes al carrer o per les poques inspeccions als pisos que s'utilitzen per a aquesta activitat. També hi ha hagut queixes de les entitats socials que atenen dones dedicades a la prostitució per l'aplicació de l'Ordenança de Mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona.

-L'any 2007 la Síndica de Greuges de Barcelona va elaborar un informe sobre la prostitució al barri del Raval i ja va fer públiques les recomanacions que havia adreçat a Ajuntament. Entre altres, el document remarcava:

.Que l'article de l'Ordenança que fa referència a la utilització de l'espai públic per a l'oferiment i demanda de serveis sexuals regula una activitat que, en principi, no està prohibida ni regulada, és alegal, fet que provoca certes ambigüitats en el redactat i que caldria una avaluació de l'Ordenança per tal de poder veure els resultats obtinguts en els seus diferents aspectes.

.Que calia valorar l'eficàcia de l'actuació feta amb les denúncies presentades, l'execució d'aquestes o la presència dels agents al carrer amb efecte dissuasiu. Aquesta actitud, encara que de vegades resulti positiva, sovint únicament serveix per traslladar el problema a indrets allunyats o zones d'extraradi potser amb menys molèsties per al veïnat, però més perilloses per a les dones.

.Que en l'exercici de la prostitució duta a terme per la immigració il·legal, la situació es complica ja que per a algunes d'aquestes dones aquesta és una de les poques opcions de supervivència disponibles perquè no tenen ni la possibilitat de gaudir d'unes prestacions socials ni d'entrar en un procés d'inserció laboral que millori la seva situació socioeconòmica.

.La necessitat d'afrontar el conflicte a través de la coordinació entre les institucions implicades.

-En aquest mateix informe del 2007 es proposava respecte l'actuació de les forces policials.

.Vetllar pel tracte adequat i no discriminatori envers les prostitutes.

.Vetllar pels drets de la dona víctima del tràfic.

.Augmentar la persecució del proxenetisme i de les màfies.

.Augmentar i millorar la coordinació entre la Guàrdia Urbana i els serveis socials.

.Assegurar la presència d'una treballadora social en el moment de la detenció i de l'internament perquè prengui coneixement de la situació i pugui fer un seguiment posterior.

-I, pel que fa a l'Agència per a l'Abordatge Integral del Treball Sexual, s'insistia en la importància del seu paper aglutinador i potenciador de la feina que fan les entitats socials, així com d'interlocutor amb els àmbits als quals les entitats no tenen accés. Entre les demandes d'aquestes entitats hi ha:

- .Evitar la duplicitat de les funcions que les entitats ja exerceixen i oferir serveis diferents (atenció psicològica o jurídica gratuïta).
- .Tenir un paper d'intermediació amb tots els cossos de seguretat.
- .Facilitar la col·laboració entre la Guàrdia Urbana i les entitats.
- .Subvencionar i millorar la formació per als diferents perfils de les professionals que treballen a les entitats.
- .Ampliar el nombre de convenis amb les entitats i dotar-los de suport econòmic.
- .Potenciar i afavorir el treball en xarxa entre les entitats i els serveis dels barris.
- .Augmentar el nombre i la tipologia de recursos per a les dones que exerceixen la prostitució.

Podeu adreçar-vos a l'oficina de la Síndica de Greuges de Barcelona per a més informació, aclariments o declaracions.